

Uprawnienia do kierowania pojazdami w Polsce – zasady, kategorie i procedura uzyskiwania prawa jazdy

Prawo jazdy to dokument potwierdzający posiadanie uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych. W Polsce system kategorii prawa jazdy regulowany jest przez **Ustawę o kierujących pojazdami (Dz.U. 2011 nr 30 poz. 151 z późn. zm.)** oraz przepisy unijne. Każda kategoria odpowiada innemu rodzajowi pojazdów i ma swoje minimalne wymagania wiekowe oraz zasady zdawania egzaminu.

Kategorie prawa jazdy i warunki ich uzyskania

1. Kategoria AM

- **Minimalny wiek:** 14 lat
- **Pojazdy:** motorowery, lekkie czterokołowce (np. małe quady o masie do 350 kg).
- **Egzamin:** teoria i praktyka w WORD.

2. Kategoria A1

- **Minimalny wiek:** 16 lat
- **Pojazdy:** motocykle o pojemności do 125 cm³ i mocy do 11 kW.
- **Egzamin:** teoria i praktyka (plac manewrowy + jazda w ruchu miejskim).

3. Kategoria A2

- **Minimalny wiek:** 18 lat
- **Pojazdy:** motocykle o mocy do 35 kW.
- **Możliwość rozszerzenia:** po 2 latach posiadania A2 można przystąpić do egzaminu na pełne A.

4. Kategoria A

- **Minimalny wiek:** 24 lata (lub 20 lat, jeśli od 2 lat posiada się A2).
- **Pojazdy:** wszystkie motocykle oraz trójkołowce o mocy powyżej 15 kW.

5. Kategoria B1

- **Minimalny wiek:** 16 lat
- **Pojazdy:** czterokołowce ciężkie (np. mikroauta do masy 400–550 kg).

6. Kategoria B

- **Minimalny wiek:** 18 lat
- **Pojazdy:** samochody osobowe i dostawcze do 3,5 t, z przyczepą do 750 kg (lub do 3,5 t, jeśli zestaw nie przekracza 4,25 t).
- **Dodatkowe uprawnienia:** po 3 latach posiadania kat. B można prowadzić motocykle 125 cm³ (tylko w Polsce).

7. Kategoria C1

- **Minimalny wiek:** 18 lat
- **Pojazdy:** ciężarówki od 3,5 t do 7,5 t.

8. Kategoria C

- **Minimalny wiek:** 21 lat
- **Pojazdy:** samochody ciężarowe powyżej 3,5 t, bez względu na masę.

9. Kategoria D1

- **Minimalny wiek:** 21 lat
- **Pojazdy:** autobusy do 17 miejsc pasażerskich.

10. Kategoria D

- **Minimalny wiek:** 24 lata
- **Pojazdy:** autobusy bez ograniczeń miejsc pasażerskich.

11. Kategorie E (B+E, C+E, D+E, C1+E, D1+E)

- **Minimalny wiek:** zgodny z kategorią bazową (np. B+E od 18 lat).
- **Pojazdy:** zestawy pojazdów z przyczepą powyżej 750 kg (np. samochód osobowy z dużą przyczepą, ciężarówka z naczepą, autobus z przyczepą).

12. Kategoria T

- **Minimalny wiek:** 16 lat
- **Pojazdy:** ciągniki rolnicze, maszyny wolnobieżne, pojazdy specjalne w rolnictwie.

Proces zdobywania prawa jazdy

1. **Orzeczenie lekarskie** – kandydat na kierowcę musi przejść badania lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do prowadzenia pojazdu.
2. **Profil Kandydata na Kierowcę (PKK)** – wydawany w starostwie powiatowym. Jest to unikalny numer, który umożliwia zapisanie się na kurs w szkole jazdy.

3. **Kurs w Ośrodku Szkolenia Kierowców (OSK)** – obejmuje zajęcia teoretyczne (przepisy, pierwsza pomoc, technika jazdy) oraz praktyczne (jazda na placu i w mieście).
  4. **Egzamin państwowy w WORD:**
    - **Część teoretyczna** – test komputerowy z 32 pytaniami.
    - **Część praktyczna** – jazda na placu manewrowym (np. ruszanie pod górę, parkowanie, slalom) oraz w ruchu drogowym.
  5. **Odbiór prawa jazdy** – po zdaniu egzaminu dokument wydaje starostwo.
-

Ważne informacje dodatkowe

- **Okres próbny** – od 2019 roku planowano wprowadzenie okresu próbnego dla nowych kierowców kategorii B (m.in. zakaz pracy w Uberze i Bolt przez pierwsze 2 lata, dodatkowe szkolenia). Przepisy jednak nie weszły w życie.
  - **Przyszłe zmiany** – Polska, jako członek UE, dostosowuje przepisy do dyrektyw unijnych, co oznacza m.in. możliwość jazdy skuterami i lekkimi pojazdami elektrycznymi z kategorią B.
  - **Uprawnienia wojskowe i służbowe** – część kierowców zdobywa prawo jazdy w wojsku, policji czy straży pożarnej – wówczas procedura jest skrócona i odbywa się w ośrodkach resortowych.
-

Podsumowanie

Zdobycie prawa jazdy w Polsce to proces wymagający spełnienia określonych kryteriów wiekowych, zdrowotnych i formalnych. Każda kategoria otwiera drogę do prowadzenia innych pojazdów – od motorowerów i motocykli, przez samochody osobowe, aż po ciężarówki i autobusy. Dzięki zróżnicowanemu systemowi kategorii możliwe jest dostosowanie uprawnień do indywidualnych potrzeb kierowców.